

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Електронне видання

**Актуальні питання підготовки майбутніх
фахівців педагогічної освіти в умовах
освітніх трансформацій**

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

26 грудня 2019 року

Мелітополь, 2019

УДК 378.091.21:005.6

ББК 74.58

Б 43

Актуальні питання підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти в умовах освітніх трансформацій: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (26 грудня 2019 р., м. Мелітополь). – Мелітополь, 2019. – 97 с.

Рецензенти:

Нечипоренко В. В. - доктор педагогічних наук, професор, ректор Хортицької національної начальної-реабілітаційної академії Запорізької обласної ради.

Крижко В. В. - кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи, управління навчальним закладом та методики викладання суспільствознавчих дисциплін Бердянського державного педагогічного університету.

До збірника ввійшли матеріали, що репрезентують результати досліджень з актуальних питань підготовки майбутніх фахівців педагогічної освіти у закладах вищої освіти.

Електронне видання призначено керівникам, педагогічним працівникам, психологам, викладачам закладів вищої освіти, у тому числі, закладів післядипломної педагогічної освіти, а також усім тим, хто цікавиться психолого-педагогічними проблемами підвищення якості професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти.

Матеріали подано в авторській редакції

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

УДК 378.091.21:005.6.

ББК 74.58

© Автори публікацій, 2019

ЗМІСТ

Батарейна І.

МЕТОДИ І ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ..... 6

Бєльчева Т., Куст А.

КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО
ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ
ШКОЛІ 10

Бунчук О., Єрошкіна Є.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ
СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА
ЛІТЕРАТУРИ 14

Бунчук О., Корчака Р.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕДІАКУЛЬТУРИ УЧНІВ СТАРШОЇ
ШКОЛИ У ПОЗАНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-
ПРОСВІТНИЦЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ 18

Воровка М., Бунчук О.

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ 23

Головкова М., Шкарупа М.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ..... 26

Головкова М., Ялтиченко Л.

ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ 38

Головкова М., Ялтиченко Л.

ЕТИЧНО-КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ЗВО ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ЙОГО НОРМАТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	48
Єрмак Ю., Науменко О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ІСТОРІЇ.....	55
Іванова Н. ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ	59
Ізбаш Світлана Сергіївна, Давидова Світлана Вікторівна ТВОРЧІ ПРОЕКТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ УЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	65
Ізбаш С., Пачина О. АКТУАЛЬНІСТЬ МЕДІАОСВІТИ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	69
Коробченко А., Тарасова В. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ДИТИНОЦЕНТРОВАНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	72
Проценко А. А. ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНОСТЬ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	76
Савлук О. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ІНФОРМАТИКИ	80
Тарасова В. 83 ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ.....	83

Христова Т., Лукашенко Ганна Григоріївна
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ 87

Шлеїна Л.
РОЛЬ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ У ВИХОВАННІ ГЕНДЕРНОЇ
КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗВО..... 92

Кіровоград: Поліграфічно – видавничий центр ТОВ «Імекс – ЛТД», 2007. – 252 с.

6.Формування професійно – мобільного фахівця: європейський вимір: Матеріали V Всеукраїнської науково – практичної конференції (Дніпро, 25 квітня 2019 року) / Міністерство внутрішніх справ, Дніпровський університет внутрішніх справ; за ред.. Л. Сушенцевої, Т. Сулими, О. Тарасової; за ред.. Л. Сушенцевої. – Дніпро: Видавництво «Літограф», 2019. – 284 с.

УДК 371.134:796.011.3

Христова Т.

доктор біологічних наук, професор

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Лукашенко Ганна Григоріївна

здобувач другого рівня вищої освіти

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Розбудова незалежної системи освіти України визначає пріоритетні напрями роботи для усіх її ланок забезпечення належного рівня фізичного та психічного здоров'я дітей, їхнього повноцінного розвитку. Перш за все, це стосується шкільної освіти як важливої ланки національної освітньої системи.

Молодший шкільний вік є важливим у становленні особистості дитини, це відповідальний етап у забезпеченні належного формування здорової, гармонійно розвиненої особистості, а рухливі ігри є універсальними засобами всебічного розвитку дитячого організму. Рухливі ігри та ігрові форми – особливий вид діяльності людини, що виникає у відповідь на соціальну потребу підготовки підростаючого покоління до життя. Сучасні педагоги зазначають, що рухлива гра позитивно впливає на формування дитячої душі, розвиток фізичних сил і духовних здібностей [2, 4]. Дітям цікавий сам процес дій,

миттєві зміни ігрових умов, коли необхідно самостійно знаходити вихід з непередбачених ситуацій, взаємодіяти з товаришами, проявляти спритність і силу. Серед учених існує поширена думка, що гра – це структурна модель поведінки дитини, за допомогою якої вона пізнає довкілля та готується до активного його перетворення [1, 5].

У більшості наукової та навчально-методичної літератури [3, 7] з фізичного виховання школярів молодшого шкільного віку під час розвитку фізичних здібностей та підвищення рівня фізичної підготовленості пропонується використовувати рухливі ігри. За останній час особливий інтерес проявляється до організації та проведення народних, національних ігор.

В умовах реалізації Концепції Нової української школи (2016) використанню ігрових форм рухової активності відведено значне місце в програмі фізичного виховання, але найбільше учбового часу виділяється на вивчення та проведення рухливих ігор в 1-4 класах. Найкращими «ліками» для дітей від рухового «голоду» є різноманітні форми рухової активності з елементами ігор. Народні рухливі ігри за змістом і формою прості й доступні дітям різних вікових груп. Вони є універсальним засобом у фізичному вихованні молоді [6]. На уроках з фізичної культури народні ігри розвивають опорно-рухливий апарат і м'язову систему, сприяють удосконаленню рухових навиків та зміцненню здоров'я. Перед заняттями або між уроками рекомендуються короткі ігри середньої або малої інтенсивності, а на уроках та позаурочних заняттях більш динамічні. Заняття у формі інтенсивної гри дають дітям можливість виконувати велику кількість різних і координаційно складних рухових дій, що сприяє розвитку сили, спритності, гнучкості.

Оздоровче значення ігор розкривається через такі тези:

- сприяють гармонійному розвитку організму школяра;
- формують правильну поставу дитини;
- загартовують організм;
- підвищують фізичну та розумову працездатність учня;

- підвищують загальний рівень здоров'я.

Суттєвий оздоровчий ефект має проведення ігрових форм рухової активності на свіжому повітрі, незалежно від пори року. Такі заходи зміцнюють мускулатуру дітей, покращують діяльність дихальної, серцево-судинної систем, збільшують рухливість суглобів, стимулюють обмінні процеси, позитивно впливають на нервову систему, підвищують опірність організму до респіраторних захворювань.

Освітнє значення рухливих ігор полягає у:

- формуванні рухових вмінь і навичок з бігу, стрибків, метання;
- розвитку фізичних якостей: швидкість, сила, координаційні здібності, гнучкість і витривалість;
- формуванні основи знань з фізичної культури і спорту, валеології, народознавства, історії рідного краю.

Під час проведення рухливих ігор учні повторюють, закріплюють, удосконалюють рухові вміння і навички, розвивають фізичні якості.

Виховне значення ігор:

- сприяють становленню моральних та вольових якостей учнів;
- виховують любов до рідного краю, звичаїв і традицій українського народу;
- стимулюють вихованню любові до щоденних і систематичних занять фізичними вправами.

У народній рухливій грі одночасно здійснюється фізичне, розумове, моральне, естетичне та трудове виховання.

Вимоги до відбору ігор: гра повинна давати сприяти формуванню нових понять; у грі повинні розвиватися здібності правильно оцінювати просторові стосунки, швидко реагувати на часто зміну ситуації; дидактичний і руховий зміст гри повинен відповідати особливостям програмного матеріалу; міра складності гри повинна відповідати засвоєним умінням і навичкам.

Під час організації та проведення гри необхідно дотримуватися наступних вимог: простота і доступність правил; кожне дитина має бути активним учасником гри; виключити щонайменшу можливість ризику, загрози здоров'ю дітей; безпека використовуваного інвентарю; гра не повинна принижувати гідності гравців.

Ігри привчають долати психічні та фізичні навантаження, створюють у дітей бадьорий настрій. Важливою особливістю рухливої гри є те, що вона уособлює у собі універсальний вид фізичних вправ. Гра включає всі види природних рухів: ходьбу, біг, стрибки, вправи із предметами, а тому є незамінним засобом фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку. Ігрові форми рухової активності розвивають розум, удосконалюють сприйняття, формують механізми координації й управління рухами, розвивають фізичні та психічні якості особистості. Рухлива гра – це активна рухлива діяльність дітей, для якої характерні творчі рухливі дії, мотивовані її сюжетом. Ці дії частково обмежуються правилами, спрямованими на подолання різних труднощів. Зміст рухливої гри складає її сюжет (тема, мета, завдання), правила і рухливі дії. В рухливих іграх рухові дії дуже різноманітні. Вони можуть бути наслідувальними, образотворчими, ритмічними, виконуватись з проявом сили, спритності, швидкості, витривалості.

Основні завдання у процесі занять іграми з учнями на уроках фізичної культури наступні: закріплення і вдосконалення в ігровій обстановці гімнастичних вправ (перекидів, опорних стрибків, вправ у лазінні, рівновазі тощо), вправ легкої атлетики (низького і високого старту, бігу на швидкість, стрибків у довжину, у висоту з розбігу і з місця, метання малих і великих м'ячів), навичок володіння м'ячем (для гри у баскетбол, волейбол, футбол, гандбол); формування інтересу учнів до особистого вдосконалення у грі; виховання відчуття відповідальності за свій колектив, навичок взаємодопомоги; уміння розумно ризикувати на користь колективу;

виховання нетерпимого ставлення до порушень правил; розвиток витримки, уміння розподіляти увагу.

Під час гри зустрічаються короткі прискорення зі зміною напрямку і затримкою руху, різноманітні метання на дальність та в ціль, подолання перешкод, опір суперника та інші. Всі ці дії виконуються в самих різноманітних комбінаціях і поєднаннях.

Закінчувати гру слід своєчасно. Її затягування може призвести до психічної та фізичної втоми. Передчасне або раптове закінчення викликає в учнів незадоволення. Закінчують гру так: організовано зупиняють гравців, підраховують результати й оголошують переможців. Далі слід провести аналіз гри: оцінити результати, вказати на порушення правил, помилки, відзначити кращих гравців, ведучих, звернути увагу на те, що було позитивним у грі.

Використання ігрових форм занять веде до підвищення творчого потенціалу учнів і до глибшого, осмисленого і швидкого освоєння матеріалу. Ігрові форми роботи в навчально-виховному процесі виконують такі функції: навчальна; виховна; корекційно-розвивальна; психотехнічна; комунікативна; розважальна; релаксаційна.

Отже, в умовах сьогодення використання ігрових технологій у фізичному вихованні з урахуванням вікових особливостей учнів не втрачає актуальності. Ігрова технологія є унікальною формою навчання, яка дозволяє зробити звичайний урок цікавим і захоплюючим. Використання ігрових форм занять веде до підвищення творчого потенціалу учнів, осмисленого і швидкого освоєння матеріалу. Рухова активність учнів на уроках фізичної культури та позаурочний час позитивно впливає на рівень здоров'я дітей.

Список літератури

1. Витоки здоров'я дитини: навч.-метод. посіб. / Денисенко Н.Ф. та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2011. 128 с.

2. Вольчинський А.Я., Вольчинська Н.О. Українські народні рухливі ігри в системі фізичного виховання дошкільнят: монографія. Луцьк: Волин.

нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. 148 с.

3.Мудрик С.Б. Рухливі ігри від інстинкту до соціалізації. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2010. № 2. С. 14–17.

4.Українські народні рухливі ігри, розваги та забави: методологія, теорія і практика / Приступа Є. та ін. Дрогобич: Вимір, 1999. 449 с.

5.Шульга И.И. Педагогическая анимация: учебное пособие для СПО. Москва: Юрайт, 2019. 150 с.

6.Христова Т.Є., Андронов А.В. Професійна підготовка майбутнього вчителя фізичної культури до спортивно-ігрової діяльності в умовах сучасної школи. *Бъдещите изследвания – 2017: материали за XIII междунар. научна практ. конф.*, 15-22 февруари 2017 г. София, 2017. Vol. 7. С. 12–14.

7.Khrystova Tetiana, Lysenko Olexei. Modern model of professional preparation of the future teacher of physical culture for sports-gaming activities. *Conference Proceedings of the 7th International Scientific Conference «Problems and Prospects of Territories' Socio-Economic Development»*, April 4-7, 2018, Opole, Poland, 2018. P. 294–295.

УДК 37.013.42

Шлеїна Л.

аспірант кафедри педагогіки і педагогічної майстерності

Мелітопольський державний педагогічний університет

імені Богдана Хмельницького

РОЛЬ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ У ВИХОВАННІ ГЕНДЕРНОЇ КУЛЬТУРИ У СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗВО

Важлива роль у вихованні гендерної культури студентів аграрних ЗВО належить куратору, а особливо його *рівню готовності до виховання гендерної культури студентів аграрних ЗВО*.

Куратор – наставник академічної студентської групи.

Електронне наукове видання

Актуальні питання підготовки майбутніх
фахівців педагогічної освіти в умовах
освітніх трансформацій

МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

(26 грудня 2019 року, м.Мелітополь)

Всі матеріали друкуються в авторській редакції